

 Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

  8 Ο Αδαμάντιος Κοραής έχει πει:

*αργ.
αντ.*

**Το πρώτο βιβλίο κάθε έθνους
είναι το λεξικό της γλώσσας του.**

 Τι νομίζεις ότι σημαίνει αυτό;

Για να μάθεις ποιος ήταν ο Αδαμάντιος Κοραής, διάβασε το σύντομο κείμενο που ακολουθεί.

αντ.

Ο Αδαμάντιος Κοραής ήταν ένας άνθρωπος φωτισμένος. Γεννήθηκε το 1748 στη Σμύρνη και πέθανε το 1833 στο Παρίσι. Ήταν γιος εμπόρου. Άν και έζησε σε δύσκολους καιρούς, αγαπούσε τα γράμματα και σπούδασε ιατρική στη Γαλλία. Μιλούσε πολλές ξένες γλώσσες. Έζησε σε διαφορετικούς τόπους της Ευρώπης: στην Ολλανδία και στη Γαλλία. Αγωνίστηκε για το καλό των ανθρώπων γύρω του. Έλεγε πως η γλώσσα των Ελλήνων πρέπει να είναι απλή, ώστε να μπορέσουν ολοί οι Έλληνες να μορφωθούν. Στην αρχή του λεξικού του έγραψε: «**Το πρώτο βιβλίο κάθε έθνους είναι το λεξικό της γλώσσας του.**»

**Αντίγραψε τα λόγια του Κοραή στο τετράδιό σου
και μάθε να τα γράφεις σωστά.**

32

11. Τι βιβλίο είναι αυτό;

9

Βάλε στη δεξιά στήλη του πίνακα πέντε λέξεις από το κείμενο που φανερώνουν ένα ορισμένο πρόσωπο, ζώο, πράγμα ή τόπο και βάλε στην αριστερή στήλη άλλες πέντε λέξεις που φανερώνουν όλα τα πρόσωπα, ζώα ή πράγματα του ίδιου είδους.

Δηλώνουν όλα τα ζώα, πρόσωπα ή πράγματα του ίδιου είδους.	Δηλώνουν ορισμένο πρόσωπο, ζώο, πράγμα ή τόπο.
Τα λέμε ΚΟΙΝΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ.	Τα λέμε ΚΥΡΙΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ.
άνδρωπος βιβλίο, λεζικό εύνους γλώσσας	Άδαμάντιος Γαλλίας Σμύρνη Οληδνδία Κορανίς

Λέξεις όπως
τρέχιμο, σιωπή, καλοσύνη
επίσης είναι κοινά
ουσιαστικά.

Παραπήρησες
ότι όλα τα κύρια ουσιαστικά
γράφονται
με κεφαλαίο;

Πήγαινε στις σελίδες 69 και 70 του Τετραδίου Εργασιών
και κάνε τις ασκήσεις 10, 11, 12 και 13.

11. Τι βιβλίο είναι αυτό;

Άσκηση 10

Ένωσε τα ονόματα στην αριστερή στήλη με τις λέξεις ή φράσεις στα δεξιά που τους ταιριάζουν.

Περικλής

Καβάλα	
Αλβανία	
Αιγαίο	
Όλυμπος	
Περικλής	
Ηρακλής	
Σολωμός	
Μπετόβεν	

μυθικός ήρωας
πόλη
αρχαίος πολιτικός
χώρα
μουσικός
θάλασσα
ποιητής
βουνό

Λουύντβιχ βαν
ΜπετόβενΔιονύσιος
Σολωμός

Άσκηση 11

Η Χαρά ξαναβλέπει την άσκηση που έκανε στο σχολείο και νομίζει πως κάπου υπάρχει λάθος. Μπορείς να βρεις τα λάθη της Χαράς και να τα σβήσεις;

Ονόματα ζώων	Ονόματα τόπων	Ονόματα ανθρώπων
Βουκεφάλας	Αλεξανδρούπολη	Αριστοφάνης
Αζόρ	Εσφερτη	Θησέας
Ηράκλειο	Γαλλία	Ελύτης
Ντάμπο	Κρήτη	Ααμία

X

69

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

Άσκηση 12 Σ

Ανοίξτε το έγκλωπο σου στο γράμμα γιώτα (Ι, ι) και αναζήτησε όλα τα κύρια ονόματα. Αντίγραψέ τα στις γραμμές που ακολουθούν.

Άσκηση 13 Σ

Μπορείς να υπογραμμίσεις στο παρακάτω κείμενο τα κύρια ουσιαστικά;

Στην Κρήτη βασίλευε ο Μίνωας, γιος του Δία και της Ευρώπης. Η γυναίκα του λεγόταν Πασιφάη, και ήταν χαίδεμένη και απαίτητη, γιατί καταγόταν απ' τον Ήλιο. Ήθελε το παλάτι όπου θα ζήσει να είναι το πιο όμορφο, το πιο λαμπρό. Όσα σχέδια της έδειχναν δεν της άρεσαν. Ο Μίνωας ανέθεσε τότε σ' έναν αρχιτέκτονα από την Αθήνα, τον ξακουστό Δαιδαλο, να χτίσει το παλάτι της Κνωσού.

Σε μια πλαγιά στην καταπράσινη Κρήτη, άρχισε ο Δαιδαλος να χτίζει το παλάτι. Λαμπρές αίθουσες με χρωματιστά ταβάνια, περιστύλια, εσωτερικές αυλές, σκάλες, διάδρομοι. Οι τοίχοι ζωγραφίσμενοι με υπέροχα χρώματα. Στις στέγες, πάνω σε κολόνες, ήταν ζωγραφισμένα χρυσά κέρατα ταύρου, για να τιμήσουνε το Δία που έφερε, μεταμορφωμένος σε ταύρο, στην Κρήτη την Ευρώπη.

Σοφία Ζαραμπούκα, «Μυθολογία», Τόμος 10, εκδ. Κέδρος

70

18-20-25

αν. Β. σελ. 32

κίτρινο

Τ.Ε. ασκ. 12-13 σελ. 70

1 φωτ.

έιρνος ο

- Οι ανθρώποι που μιλούνται είναι μητρική γλώσσα.
- Εγώ ανήκω στο ελληνικό έιρνος.
- εύνικος
- λαός
- έιρνος

Τρίτη 18 Φεβρουαρίου 2025
2 φορές Β. σελ. 32